

UNELE ASPECTE FISCALE ȘI CONTABILE PRIVIND ACTIVITATEA INDEPENDENTĂ

SOME FISCAL AND ACCOUNTING ASPECTS OF INDEPENDENT ACTIVITY

CZU: 347.7:334.722.1(478)

BĂDICU Galina

Dr. conf. univ., Academia de Studii Economice a Moldovei, Republica Moldova

E-mail: badicu.galina@ase.md

Abstract. The objective of this article is to provide the relevant general information regarding the independent business carried out by a resident individual, namely: the tax regime, the particularities of the trade in the case of independent activity, the procedure for recording and reporting the independent activity, accounting matters. The actuality of the researched subject is determined by the implementation of a new simplified fiscal regime, which aims to support the individuals to initiate their own business. In this context, there are normative changes in the field of accounting, which oblige independent individuals to keep accounting in a simplified form. The research was carried out on the basis of a review of the regulatory framework of taxation and accounting, using the comparative method, which allowed us to identify the differences between the full and simplified fiscal tax regime. Also, through the method of analysis of specialized literature and normative and legislative acts in the field, which allowed us to analyze the content of the issues.

Keywords: self-employment, natural person, business activity by a resident individual, simplified tax regime, simplified accounting.

JEL Classifications: M41

Introducere

Comercianții-persoane fizice optează în continuare să activeze în bază de patentă și nu prea sunt interesați să se înregistreze în calitate de persoane fizice ce desfășoară activități independente.

Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr. 281 din 16.12.2016 a operat completări în Codul Fiscal, printre care, și **inclusiunea ca contribuabili persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică, desfășoară activitate independentă în domeniul comerțului cu amănuntul** [6]. Completarea dată, are drept scop susținerea persoanelor fizice în vederea inițierii de către acestea a propriei afaceri și reprezintă o treaptă intermediară a afacerii, de la care cetățeanul urmează să progreseze odată cu dezvoltarea afacerii la formele organizatorico-juridice stabilite de lege, cum ar fi *întreprinzători individuali, societăți cu răspundere limitată etc.* **Aceasta înlocuiește patenta de întreprinzător.** Începând cu 1 ianuarie 2017 până la 31 decembrie 2018 în domeniul comerțului cu amănuntul în baza patentei de întreprinzător desfășoară activitate numai persoanele fizice-cetățeni titularii de patentă care, la data de 31 decembrie 2016, au deținut patente pentru activitățile specificate la pozițiile 1.1 și 1.2 din anexa la Legea nr. 93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător [7].

Actualmente, în literatura de specialitate autohtonă, nu sunt cercetate sub aspect complex prevederile fiscalității și contabilității privind activitatea independentă, deoarece este un subiect destul de recent. În acest context, studiul de față **își propune** o investigație amplă, în plan teoretic și aplicativ, în vederea identificării problemelor privind activitatea independentă de comerț desfășurată de către o persoană fizică rezidentă și fundamentării direcțiilor de perfecționare, conform cerințelor existente.

Importanța și actualitatea cercetării, în acest aspect, sunt condiționate de modificările în domeniul fiscalității, contabilității, asigurărilor etc. În plus, tema cercetării se încadrează în

conjunctura reformei și modificării fiscalității și contabilității în vederea adaptării acestora la practicile europeană și internațională.

Pentru a realiza și pune în valoare scopul cercetării, au fost stabilite următoarele **obiective**:

- ✓ examinarea teoretică a conținutului economic a noțiunii de activitate independentă;
- ✓ identificarea subiecților ai impunerii ce desfășoară activitatea independentă;
- ✓ specificarea particularităților comerțului în cazul activității independente;
- ✓ delimitarea și examinarea aspectelor fiscale și contabile privind activitatea independentă;
- ✓ studiul și sinteza rapoartelor ce trebuie prezentate de persoana fizică ce desfășoară activitate independentă.

Supportul direct al investigațiilor l-au constituit actele legislative și normative ale RM în domeniul fiscalității și contabilității, inerente activității independente, informații publicate pe paginile oficiale ale Ministerului Finanțelor și Serviciului Fiscal de Stat.

Rezultate și discuții

Atunci când alegem forma afacerii este important să luăm în considerare toate caracteristicile specifice și să reflectăm asupra a ceea ce ni se potrivește nouă și situației noastre cel mai bine. Conform Codului Civil, capitolul I, ne sunt puse la dispoziție următoarele afaceri în calitate de persoană fizică: *întreprindere individuală, gospodărie țărănească, activitate profesională, patentă de întreprinzător* [1]. Recent, în legislația fiscală a apărut o nouă activitate ce poate fi desfășurată de persoana fizică - *activitate independentă*.

Amintim, că prin introducerea la categoria „contribuabili” a persoanele fizice ce desfășoară activitate independentă în domeniul comerțului, *s-a urmărit înlocuirea patentei de întreprinzător*.

Astfel, desfășurarea activităților de comerț cu amănuntul la tarabe, tejghele, în chioșcuri (gherete), pavilioane și din autovehicule, precum și comerțul cu produse alimentare și mărfuri ușor alterabile autohtone *se permite* până în data de 31 decembrie 2018. Prevederea este valabilă doar pentru titularii de patentă care, la data de 31 decembrie 2016, dețineau patente pentru activitățile respective. *Patenta poate fi obținută în continuare, însă, pentru alte categorii de activități*.

Acest fapt, poate fi confirmat prin completarea Codului fiscal cu un nou capitol (*în Titlul II, Capitolul 10²*) ce se referă la regimul fiscal stabilit pentru persoanele fizice ce desfășoară activității independente [2] introdus prin Legea nr. 281 din 16.12.2016 [6], care a intrat în vigoare din 01.01.2017. Regimul fiscal respectiv se aplică numai activităților independente desfășurate în domeniul comerțului cu amănuntul (*cu excepția mărfurilor supuse accizelor*). **În așa fel, activitățile independente de comerț nu pot fi desfășurate în baza patentei de întreprinzător.**

Conform art. 5, pct. 36¹ din Codul Fiscal, se consideră **activitate independentă** - activitatea de comerț desfășurată de către o persoană fizică rezidentă doar în mod individual, fără a constitui o formă organizatorico-juridică, în urma desfășurării cărora se obține venit [2].

Din definiția prezentată, rezultă că persoanele fizice pot să desfășoare independent activități de comerț cu alte persoane fizice, *fără a înregistra o entitate*. La aceste activități se referă: comerțul cu amănuntul la tarabe, tejghele, în chioșcuri (gherete), pavilioane și din autovehicule, precum și comerțul cu produse alimentare și mărfuri ușor alterabile autohtone etc. Evident, comerțul mărfurilor (*mărfuri nealimentare, produse fabricate și ambalate de producător, legume și fructe proaspete, alte mărfuri permise de lege*) se va desfășura în piețe agricole, locuri autorizate de către autoritățile locale, alte locuri amenajate, cu condiția notificării primăriei localității (*locurile permise prin regulamentul consiliului local de desfășurare a comerțului în teritoriu*).

În opinia noastră, riscurile asumate de persoana fizică în desfășurarea activității independente pot fi de natură profesională și economică, cum ar fi: incapacitatea de adaptare la timp și cu cele mai mici costuri la variațiile mediului economico-social, variabilitatea rezultatului financiar, deteriorarea situației financiare, în funcție de specificul activității etc.

Evident, atunci când inițiam o afacere, este important să aflăm dacă este nevoie de autorizație, de înregistrare sau să facem alte notificări la orice autoritate publică. Acest lucru poate implica cerințe

speciale cu privire la: persoana fizică sau juridică, ca operator al afacerii; sediul persoanei juridice; însăși afacerea etc.

Cadrul juridic și fiscal de autorizare a activității individuale este reglementat de Codul fiscal. Activitatea independentă se efectuează printr-un sistem simplificat de înregistrare. Pentru a-și înregistra activitatea independentă, persoana fizică trebuie să depună o cerere la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază teritorială de deservire își are adresa de domiciliu [2, art. 69⁷(2)]. Dovadă a înregistrării fiscale servește confirmarea luării în evidență fiscală [2, art. 69¹³(3)].

Concomitent, activitatea de comerț urmează a fi desfășurată cu utilizarea obligatorie a mașinii de casă și control cu memorie fiscală (MCC) [2, art. 69⁸(2)]. Ținem să reamintim că încasările bănești în numerar se efectuează prin intermediul dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar, respectând reglementările aprobate de Guvern, inclusiv Lista genurilor de activitate al căror specific permite efectuarea încasărilor bănești în numerar fără aplicarea mașinilor de casă și de control. Informații detaliate putem găsi în Hotărârea Guvernului cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar nr.474 din 28.04.1998, cu modificările ulterioare [3]. Modul de înregistrare al mașinilor de casă și control în cazul activității independente este unul simplificat, prin aceeași cerere ce trebuie depusă la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază teritorială de deservire își are adresa de domiciliu.

Conform prevederilor capitolului 10² din Codul fiscal, regimul fiscal al persoanelor fizice ce desfășoară activitate independentă stabilește doar înregistrarea și încetarea activității independente [2].

În acest context, prevederile Legii nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali reglementează suspendarea, reluarea activității doar în cazul contribuabililor cu statut de persoană juridică [8]. Astfel, rezultă că legislația în vigoare **nu prevede regimul de suspendare a activității desfășurate de persoane fizice**, inclusiv și a activității independente.

Contribuabilul care a încetat activitatea este obligat, în termen de 5 zile de la adoptarea unei astfel de decizii, să prezinte o informație la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat, cu anexarea obligatorie a Declarației cu privire la impozitul pe venit din activități independente [2, art. 69⁷(3)].

În viziunea Ministerului Finanțe, persoanele fizice ce desfășoară activități independente de comerț cu alte persoane fizice, fără a constitui o formă organizatorico-juridică a activității de antreprenariat, urmează să dezvolte afacerea și, ulterior, să se înregistreze sub o formă de organizare juridică, prevăzută de legislație.

Orice persoană fizică care practică activitatea independentă se prezintă în raporturile fiscale în calitate de contribuabil. Ca contribuabil are obligația de a prezenta în termenul stabilit organului fiscal dări de seamă privind impozitele calculate.

În acest context, menționăm că în conformitate cu prevederile art. 69⁷ din Codul fiscal, în calitate de subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice rezidente care **obțin venituri din activitățile independente desfășurate în domeniul comerțului cu amănuntul (cu excepția mărfurilor supuse accizelor) în sumă ce nu depășește 600 000 lei într-o perioadă fiscală** [2, art. 69⁷]. **Cota impozitului pe venit constituie 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3 000 de lei** [2, art. 69¹¹].

Calcularea impozitului se efectuează anual, iar achitarea la buget în rate, trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător, la contul trezorerial de venituri al bugetului unității administrativ-teritoriale conform adresei de domiciliu/reședință a contribuabilului. Din punct de vedere al raportării fiscale, persoana fizică care desfășoară activitate independentă, prezintă Declarația cu privire la impozitul pe venit (Forma AI 17), nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare [2, art. 69¹²(4)].

În prima perioadă fiscală, contribuabilul este în drept să diminueze suma impozitului pe venit datorat cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea mașinii de casă și de control utilizate în activitate [2, art. 69¹¹]. *Din prevederile Codului Fiscal, rezultă că obligația utilizării mașinii de casă*

și de control nu va avea un impact financiar asupra contribuabililor, deoarece procurarea mașinilor de casă și control se va finanța din contul bugetului.

Persoanele fizice care vor desfășura activități independente se vor scuti de taxele locale privind amenajarea teritoriului și pentru unitățile de comerț și/sau prestări servicii. La fel, acestei categorii de contribuabili i se va acorda dreptul să importe mărfuri în scopul desfășurării activităților independente de comerț. La efectuarea importurilor se vor achita toate taxele și drepturile de import. Importul se va permite doar pentru mărfurile utilizate în activitatea desfășurată.

De asemenea, contribuabilii vor avea obligația ținerii contabilității cheltuielilor și veniturilor într-o formă simplă. Acest sistem de evidență este unul simplificat și nu trebuie confundat cu sistemul contabil în partidă simplă aplicat de către celelalte categorii de agenți economici, deoarece, conform art. 2 din Legea contabilității nr. 113/2007, prevederile acesteia nu se răspândesc asupra persoanelor care desfășoară activitatea independentă [5]. Ministerul Finanțelor urmează să stabilească în acest sens indicații metodice simplificate. Este de remarcat, că Indicațiile metodice de evidență a cheltuielilor și veniturilor în partidă simplă pentru persoanele care practică activitate independentă urmează a fi aprobate în cel mai scurt timp. Astfel, Ministerul Finanțelor a înaintat modificări și completări la Ordinul nr.2 din 9 ianuarie 2017. Prin aceasta, urmează a fi elaborate indicații metodice întru reglementarea specificului ținerii evidenței veniturilor și cheltuielilor în scopuri fiscale de către persoanele ce desfășoară activități independente (conform cap.10² din titlul II al CF). Indicațiile elaborate vor descrie modul de întocmire și completare a unui Registru-jurnal, în care persoana fizică, care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția mărfurilor supuse accizelor, va înregistra veniturile și cheltuielile aferente activității [12].

În scopul practicării activității independente, în temeiul Ordinului Serviciului Fiscal de Stat nr. 13/2017, persoanele respective vor putea achiziționa de la Serviciul Fiscal de Stat următoarele formulare:

- ✓ *actul de achiziție a mărfurilor* - pentru documentarea achizițiilor pe care le vor efectua de la persoane fizice;
- ✓ *bonul de plată* - pentru documentarea vânzărilor efectuate în cazul când utilizarea MCC este temporar imposibilă (*din cauza defectării, deconectării rețelei electrice etc.*) [13].

Alte documente primare cu regim special nu vor fi oferite persoanelor fizice care desfășoară activitate independentă.

În cazul returnării mărfurilor de către persoana fizică care desfășoară activitate independentă, agentul economic - furnizor are obligația de a întocmi documentul primar cu regim special factura fiscală cu semnul minus, în modul general stabilit.

Persoanele fizice ce desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor și sunt înregistrate în modul stabilit la Serviciul Fiscal de Stat, potrivit art. 26 al Legii nr. 489-XIV din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale **sunt obligate** în termen de 10 zile de la data înregistrării să se înregistreze în calitate de plătitori de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat la subdiviziunea teritorială a Casei Naționale unde își au adresa juridică [10].

Potrivit prevederilor ordinului Ministerului Finanțelor nr. 158 din 22.12.2017 cu privire la modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul 2018 [11], mărimea contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii pentru persoanele fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, specificați la punctul 1.6 din anexa nr. 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 nr. 281 din 15.12.2017, virează contribuția anuală pentru asigurarea individuală în sumă de 8 424 lei. Termenul de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii este lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune. Conform legislației, tipurile prestațiilor sociale asigurate a persoanelor fizice sunt: pensia minimă pentru limită de vârstă și ajutorul de deces [4].

În continuare, se propune o prezentare comparativă a aspectelor contabile și fiscale privind activitatea independentă și activitatea în baza patentei de întreprinzător.

Concluzii

În baza studiului realizat, am atestat faptul că persoana fizică poate desfășura comerțul cu amănuntul - **activitate independentă**, ca alternativă la patenta de întreprinzător. Odată cu intrarea în vigoare a amendamentelor la Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior [9], activitatea independentă poate fi lansată prin metoda depunerii unei cereri la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază teritorială de deservire își are adresa de domiciliu. Urmare acestor modificări legale, afacerea în comerț cu amănuntul poate fi lansată într-o zi.

Tabelul 1. Aspecte generale ale activității independente vis-a-vis de activitatea în baza patentei de întreprinzător

Activitatea independentă	Cerințe	Activitatea în baza patentei de întreprinzător
Fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității (art. 69 ⁷ , Codul Fiscal).	Formă organizatorico-juridică a activității	Nu impune înregistrarea de stat a titularului acesteia. (art. 3, Legea nr. 93 din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător).
Prin depunerea unei cerere la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază teritorială de deservire își are adresa de domiciliu	Înregistrarea	Prin obținerea patentei la subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază teritorială de deservire își are adresa de domiciliu
Forma simplificată , conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor (urmează a fi aprobată). Contribuabilii vor aplica contabilitatea de casă în conformitate cu art. 44 alin.(2), Codul Fiscal. În scopuri fiscale, contribuabilii sânt obligați să țină evidența vânzărilor și procurărilor. (art. 69 ⁸ , Codul Fiscal).	Forma de organizare a contabilității	Nu se extind cerințele privind ținerea evidenței contabile și financiare (art. 3, Legea nr. 93 din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător).
Este interzisă angajarea de personal	Alt personal auxiliar	Este interzisă angajarea de personal
În scopuri fiscale, contribuabilii sânt obligați să utilizeze mașina de casă și de control la efectuarea decontărilor în numerar în modul stabilit de Guvern pentru contribuabilii care țin evidența contabilă (art. 69 ⁸ , Codul Fiscal).	Obligația utilizării mașinii de casă și de control	Nu se extind cerințele privind efectuarea operațiilor de casă și decontărilor (art. 3, Legea nr. 93 din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător).
Este condiționat de mărimea venitului realizat în decursul unui an fiscal, care nu trebuie să depășească 600 mii lei (art. 69 ⁷ , Codul Fiscal). Scutirea de plata taxelor locale: taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, taxa pentru amenajarea teritoriului.	Regimul fiscal	Impunerea fiscală a titularului patentei se efectuează sub formă de taxă pentru patentă , care include impozitul pe venit, taxele pentru resursele naturale, taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, taxa pentru amenajarea teritoriului (art. 12, Legea nr. 93 din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător).
Persoanele fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul sunt obligate să achite 1% din venitul din activități independente de comerț obținut în perioada fiscală de declarare, dar nu mai puțin de 3 mii lei anual (art. 69 ¹¹ , Codul Fiscal).	Impozit pe venit	Nu se extind cerințele prevederile art.90 din Codul fiscal. Titularul patentei este eliberat de datoria de a plăti suplimentar pentru patentă dacă, prin actele normative adoptate după primirea patentei, taxa pentru ea s-a majorat (art. 16, Legea nr. 93 din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător).
Persoanele fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul sunt obligate să vireze contribuția anuală pentru asigurarea individuală în sumă de 8424 lei, lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune (Anexa nr. 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 nr. 281 din 15.12.2017).	Contribuție de asigurarea socială de stat	Titularii patentei achită în mod obligatoriu contribuția de asigurare socială de stat (art. 12, Legea nr. 93 din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător). Tariful constituie 8 424 de lei anual, dar nu mai puțin de 1/12 din această sumă lunar, în funcție de durata activității desfășurate pe bază de patentă, la momentul solicitării sau prelungirii patentei (Anexa nr. 3 la Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 nr. 281 din 15.12.2017).
Costul anual a poliței de asigurare în medicină	Polițe de asigurare	Costul anual a poliței de asigurare în medicină
Persoanele fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul sunt obligate să prezinte Declarația cu privire la impozitul pe venit AI 17, nu mai târziu de data de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare (art. ? CF).	Darea de seamă privind impozitul pe venit	Nu se extind cerințele privind prezentarea dărilor de seamă financiare și statistice (art. 3, Legea nr. 93 din 15.07.1998 cu privire la patenta de întreprinzător).

Nelimitat (până la încetarea activității la solicitarea persoanei fizice)	Perioada de valabilitate	De la o lună la 12 luni
---	---------------------------------	-------------------------

Sursa: elaborat de autor în baza actelor legislative enumerate [2,4,7]

Pentru desfășurarea activității independente a fost stabilit un regim fiscal simplificat. Acesta este condiționat de mărimea venitului obținut în decursul unui an fiscal, care nu trebuie să depășească 600 mii lei, prin introducerea unui impozit unic în mărime de 1% din volumul anual al vânzărilor cu extinderea drepturilor de comercializare și stabilirea unor obligațiuni:

- ✓ evidența procurărilor și vânzărilor de marfă;
- ✓ utilizarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală, cheltuielile de procurare ale cărora fiind deductibile.

Această activitate este permisă doar pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul ce preconizează vânzarea anumitor categorii de mărfuri și în locurile unde pot fi livrate aceste bunuri.

La capitolul „evidența obligatorie a vânzărilor și procurărilor”, Ministerul Finanțelor urmează a elabora indicații metodice întru reglementarea specificului ținerii evidenței veniturilor și cheltuielilor în scopuri fiscale de către persoanele ce desfășoară activități independente.

La stabilirea noului mecanism sau luat în considerare interesele tuturor subiecților interesați: ale statului, comercianților, consumatorilor. Urmare a diverselor întruniri cu reprezentanții deținătorilor de patentă, s-a decis prelungirea termenului de activitate în comerț în bază de patentă (31.12.2018), în paralel cu implementarea regimului fiscal nou creat - *activitate independentă* (din 01.01.2017). Măsura în cauză urmărește diminuarea evaziunii fiscale, asigurarea concurenței loiale printre întreprinzătorii individuali, protejarea drepturilor consumatorilor.

Bibliografie

1. Codul Civil nr. 1107 din 06.06.02. Disponibil pe: <http://lex.justice.md/md/325085/>
2. Codul fiscal pentru anul 2018. Disponibil pe: <http://www.fisc.md/CodulfiscalalRM.aspx>
3. Hotărârea Guvernului cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar nr.474 din 28.04.1998, cu modificările ulterioare. Disponibil pe:
4. Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018 nr. 281 din 15.12.2017. Disponibil pe: <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=373499&lang=1>
5. Legea contabilității nr. 113/2007. Disponibil pe: <http://lex.justice.md/viewdoc.php?id=351443&lang=1>
6. Legea cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative nr. 281 din 16.12.2016 27.12.2016. Disponibil pe: <http://lex.justice.md/md/368097/>
7. Legea nr. 93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător. Disponibil pe: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=312890>
8. Legea nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. Disponibil pe: <http://lex.justice.md/md/326009/>
9. Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior*. În Monitorul Oficial Nr. 265-276 din 19.08.2016.
10. Legea nr. 489-XIV din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale. Disponibil pe:
11. Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 158 din 22.12.2017 cu privire la modul de achitare și evidență a plăților la bugetul public național prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor în anul 2018. Disponibil pe: <http://lex.justice.md/md/373508/>
12. Ordinul nr.2 din 9 ianuarie 2017 privind aprobarea unor formulare tipizate aferente activității persoanelor fizice care desfășoară activitate independentă. Disponibil pe: <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=368436>
13. www.contabilitate.md
14. www.mf.gov.md
15. www.fisc.md